

Minister Klimatu i Środowiska

BM-WP.0500.44.2026.DI
4557700.18947787.15258475
Warszawa, 06-10-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posłanki Anny Gembickiej (znak: K10INT19614).
Temat: stopień wodny Włocławek i stopień wodny Siarzewo.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do ww. interpelacji Posłanki Anny Gembickiej przekazuję stosowne informacje będące w zakresie właściwości Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (dalej: GIOŚ), nadzorowanego przez Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Jakie badania osadów dennych zgromadzonych w Zbiorniku Włocławskim były prowadzone od momentu powstania zbiornika do chwili obecnej? Według jakiej metodologii były prowadzone oraz jaka była liczba i lokalizacja punktów poboru próbek?

Badania osadów dennych obejmują przede wszystkim substancje szczególnie szkodliwe lub trwałe w środowisku, m.in. metale ciężkie oraz substancje organiczne typu pestycydy, środki antypalne, toksyczne produkty spalania np. dioksyny, benzo(a)piren, fluoranten. Szczegółowy zakres badań i metodyka znajduje się w plikach z wynikami załączonymi do niniejszej odpowiedzi.

2. W jakich latach przeprowadzano poszczególne badania oraz jakie instytucje, jednostki naukowe lub inne podmioty były odpowiedzialne za ich wykonanie?

Badania zbiornika przeprowadzono w latach 2014, 2020, 2023 oraz 2024. Wykonawcą badań był Państwowy Instytut Geologiczny oraz (obecnie) Eurofins Polska Sp. z o.o. (wcześniej OBiKŚ) – akredytowane laboratorium analityczne. Wykonawcy zostali wyłonieni w drodze przetargu nieograniczonego.

3. Jaki był zakres tych badań? W szczególności proszę o informację, czy obejmowały one oznaczanie zawartości metali ciężkich, w tym m.in. rtęci, ołowiu, kadmu, arsenu, chromu, niklu, cynku i miedzi, związków organicznych oraz innych substancji mogących stanowić zagrożenie dla ludzi lub środowiska.

Szczegółowy zakres badań znajduje się w załączonym pliku z wynikami. Wśród badanych wskaźników znajdują się metale ciężkie oraz substancje organiczne szkodliwe dla środowiska. Zakres badań jest zgodny z zasadami prowadzenia państwowego monitoringu środowiska.

4. Jakie są najważniejsze wnioski wynikające z dotychczas przeprowadzonych badań, w szczególności w zakresie ilości osadów zgromadzonych w Zbiorniku Włocławskim, ich rozmieszczenia oraz rodzaju i stężenia występujących w nich zanieczyszczeń?

GIOŚ prowadzi wyłącznie ocenę ekspercką (dotyczącą wyłącznie kwestii jakości) badanych osadów dennych. Na przestrzeni lat stosowane kryteria oceny zmieniały się adekwatnie do aktualizacji stanu wiedzy. Od 2022 r. stosuje się dwa kryteria oceny stanu osadów: EQS (środowiskowe normy jakości) oraz ekotoksykologiczne. Szczegółowe arkusze oceny wraz z raportami opisowymi przekazuję w załącznikach (pliki: Ocena_jakości_osadów_cieki_2024, Ocena_jakości_osadów_cieki_2023, ocena-jakosci-osadow-cieki-2020 v2, osady_ocena stanu 2010-2015, osady_wyniki_badan i Ocena 2014, Raport_z_badań_i_ocena_za 2024, Raport_z_badań_i_ocena za 2023, raport-osady 2020, raport osady_ocena stanu 2010-2015).

6. Czy obecnie prowadzony jest stały lub okresowy monitoring jakości i składu osadów dennych w Zbiorniku Włocławskim? Jeżeli tak, z jaką częstotliwością jest realizowany i przez jakie podmioty? Proszę również o przekazanie wyników dwóch ostatnich przeprowadzonych badań lub monitoringów.

Monitoring osadów dennych prowadzony jest zgodnie z wymogami państwowego monitoringu środowiska. Osady denne są specyficzną matrycą, która wolno akumuluje i wolno uwalnia do środowiska substancje szkodliwe (pod warunkiem, że osad nie jest wzruszany). W związku z powyższym, w zależności od poprzedniej oceny stanu osadu dennego częstotliwości prowadzenia badań: co roku, co 3 lata lub raz na 6 lat są wystarczające. Zwracam uwagę, że badania zależą również od pozyskanych środków finansowych. W ostatnich latach z powodu niedoboru funduszy ograniczono badanie zbiorników zaporowych na rzecz badań rzek, na których są zlokalizowane i które są potencjalnymi odbiornikami i nośnikami substancji szkodliwych oraz jezior. Podmiot realizujący badania jest wyłaniany na drodze postępowania przetargowego. W ostatnich latach było to akredytowane laboratorium analityczne – Eurofins Polska z o.o. We wrześniu br. GIOŚ, korzystając z oszczędności poczynionych w ramach innych zamówień publicznych, ogłosił przetarg nieograniczony pn. „Monitoring osadów dennych zbiorników zaporowych i wybranych rzek w 2026 r.”. Wykonawca został wyłoniony – trwają procedury formalne związane z podpisaniem umowy. W załączniku przekazuję dane dla wszystkich badań wykonanych dla Zbiornika Włocławskiego – w tym 2 ostatnie – za rok 2023 (Wyniki_badań_cieki_jeziora 2023) oraz za rok 2024 (Wyniki_badań_cieki_jeziora 2024).

7. Czy planowane jest przeprowadzenie nowych, kompleksowych badań osadów dennych z wykorzystaniem współczesnych metod analitycznych oraz aktualizacja oceny ryzyka środowiskowego? Jeżeli tak, proszę wskazać termin najbliższego badania, jego planowany zakres oraz podmiot, który zdecydował o terminie i zakresie badania.

GIOŚ planuje przeprowadzenie nowych badań osadów dennych. Jak wspomniano w odpowiedzi na pytanie 6 we wrześniu br. GIOŚ, korzystając z oszczędności poczynionych w ramach innych zamówień publicznych, ogłosił przetarg nieograniczony pn. „Monitoring osadów dennych zbiorników zaporowych i wybranych rzek w 2026 r.”. Wykonawca został wyłoniony – trwają procedury formalne związane z podpisaniem umowy. W ramach pracy zostaną wykonane analizy osadów dennych dla 45 zbiorników zaporowych oraz 5 rzek.

Szczegółowy zakres badań znajduje się w dokumentach przetargowych, które można znaleźć pod adresem <https://zamowienia-gios.ezamawiajacy.pl/pn/zamowienia-gios/demand/notice/public/229339/details>. Zakres ten jest zgodny z zasadami

przewodzenia państwowego monitoringu środowiska. Badania przeprowadzone zostaną zgodnie z metodykami i metodami wskazanymi w plikach z wynikami badań.

Z uwagi na względną stabilność badanej matrycy – osadów dennych – termin badań w obrębie roku pomiarowego nie ma większego znaczenia dla wiarygodności pozyskanych wyników. Wyniki pracy będą znane w styczniu 2027 r.

W ramach badań, o których mowa powyżej GIOŚ planuje wykonanie oceny stopnia zanieczyszczenia osadów dennych w oparciu o kryteria eksperckie.

Jednocześnie zaznaczam, że szacowanie oceny ryzyka środowiskowego wykracza poza zakres ustawowych kompetencji GIOŚ i nie jest uwzględniane w ww. ocenie.

8. Czy do służb, inspekcji oraz instytucji odpowiedzialnych za ochronę środowiska, zarządzanie kryzysowe i reagowanie na zagrożenia ekologiczne zostały przekazane procedury, wytyczne lub scenariusze postępowania na wypadek uwolnienia osadów dennych zgromadzonych w Zbiorniku Włocławskim wskutek awarii stopnia wodnego lub innego zdarzenia nadzwyczajnego? Dotyczy to w szczególności właściwych organów administracji rządowej i samorządowej, Państwowej Straży Pożarnej, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za działania w sytuacjach kryzysowych. Jeżeli tak, proszę o wskazanie, kiedy procedury zostały opracowane i przekazane, czy były konsultowane i omawiane w ramach zespołów zadaniowych lub analitycznych oraz jaki jest ich zakres.

Do GIOŚ nie przekazywano procedur, wytycznych lub scenariuszy postępowania na wypadek uwolnienia osadów dennych zgromadzonych w Zbiorniku Włocławskim na skutek awarii stopnia wodnego lub innego zdarzenia o charakterze nadzwyczajnym.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, nadzorowane przez Ministra Infrastruktury, jest głównym podmiotem odpowiedzialnym za krajową gospodarkę wodną. Wody Polskie mogą realizować szereg działań w ramach rutynowego monitoringu lub w ramach utrzymania dróg wodnych czy zarządzania zbiornikami retencyjnymi. Przedmiotowe działania znajdują się poza właściwością Ministra Klimatu i Środowiska. Dodatkowo uprzejmie wyjaśniam, że za opracowanie odpowiednich procedur oraz scenariuszy postępowania na wypadek sytuacji kryzysowej na terenie województwa odpowiadają odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta) na poziomie gminy, starosta na poziomie powiatu oraz wojewoda na poziomie wojewódzkich planów.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Załączniki:

1. Załączniki do odpowiedzi na K10INT19614.zip

Do wiadomości:

1. Pan Dariusz Klimczak - Minister Infrastruktury.
2. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.